Projekta "Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētas dienvidu daļā, pārbūvējot publisko infrastruktūru" izmaksu un ieguvumu analīze

ziņojums

Izmantotie saīsinājumi

Saīsinājums	Paskaidrojums
B/C	Ieguvumu – izmaksu attiecība
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
EK	Eiropas Komisija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
E&U	Ekspluatācija un uzturēšana
IIA	Izmaksu ieguvumu analīze
IRR	Finansiālā ienesīguma norma
LVC	VAS "Latvijas Valsts ceļi"
MK	Latvijas Republikas Ministru kabinets
SND	Saldus novada Dome
NPV	Neto pašreizējā vērtība
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SKF	Standarta konversijas faktors
VARAM	LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VSAOIe	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Projekta izmaksu-ieguvumu analīze parāda, ka projekta izdevīgums pat ar ļoti uzmanīgu pieeju pieņēmumu izvēlē saglabājas pietiekami augsts. Projekta sociālekonomiskās atdeves rādītājsekonomiskā ienesīguma vērtība (ERR) ir uzskatāms par labu un atbilstošu ERAF finansējuma saņemšanai no ES fondiem.

Kopējās projekta investīcijas:

Projekta kopējās plānotās izmaksas ir EUR 3 891 377,28 ar PVN 21%, tai skaitā, attiecināmās izmaksas EUR 2 081 176,47 kur plānotais ERAF līdzfinansējums 85% apmērā ir EUR 1 76 9000,00

Projekta finanšu un ekonomiskie pamatrādītāji

Galvenie elementi un parametri, ko izmanto IIA finanšu analīzei (visiem skaitļiem jāatbilst IIA dokumentam. IIA jāveic eiro)				
Nr.	**Galvenie elementi un parametri**	**Vērtība**		
1	Pārskata periods (gadi)	30		
2	Finanšu diskonta likme (%) (saskaņā ar FM vadlīnijām)	4,0%		
Nr.	**Galvenie elementi un parametri**	**Nediskontēta vērtība**	**Diskontēta vērtība (NPV)**	**Atsauce uz IIA dokumentu**
3	Kopējais investīciju izmaksas, izņemot neparedzētus izdevumus (EUR)	2 081 176	2 001 131	17. PIV 4.pielikums finanšu an.
4	Atlikusī vērtība (EUR)		0,00	4 DL Finansiālā ilgtspēja
5	Ieņēmumi (EUR)		n/a	n/a
6	Darbības un aizstāšanas izmaksas (EUR) (Eiropas Komisijas 2014.gada 3.marta deleģētās regulas Nr. 480/2014 17.panta izpratnē		(77559)	17. PIV 4.pielikums finanšu an.

Finanšu analīzes galvenie rādītāji saskaņā ar IIA dokumentu					
	Bez Savienības atbalsta A		Ar Savienību atbalstu B		Atsauce uz IIA dokumentu (nodaļa / sadaļa / lapa)
1. Finanšu atdeves likme (%)	-17,36%	FRR(C)	-21,31%	FRR(K)	11.RL Kapitāla naudas plūsma, 12 RL Investīciju n.pl
2. Neto pašreizējā vērtība (EUR)	(3642836,05)	FNPV(C)	(1 843156,38)	FNPV(K)	11.RL Kapitāla naudas plūsma, 12 RL Investīciju n.pl

4. Ieguvumu un izmaksu attiecība	4,70	Projekta iesnieguma veidlapas 11.pielikums, 18.PIV 4.pielikums Ekonom. An.

Projekta finanšu atdeve ir negatīva (FNPVc = (-3 648 411,12) EUR , kas apliecina nepieciešamību pēc ES līdzfinansējuma. Tajā pat laikā, analīze rāda, ka projekts ir finansiāli ilgtspējīgs, proti, tam ir pietiekami finansējuma avoti gan investīciju, gan darbības izmaksu segšanai visos analīzes perioda gados.

Projekta izmaksu ieguvumu analīze ļauj secināt, ka projekta ekonomiskie ieguvumi pārsniedz tā izmaksas un projekta īstenošana ir sabiedrībai izdevīga.

2-1. attēls. Projekta ceļa shēma

5.6.2. SAM

Nr. 5 Projekta "Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētas Dienvidu daļā plānojot publisko infrastruktūru"

Kartogrāfiskais materiāls

Topogrāfiskā karte mērogā 1:10000 © Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, 2016. gads

Apzīmējumi

- Atjaunotā degradētā teritorija (Platība - 5,5715 ha)
- Kadastra robežas
- Infrastruktūra kurā plānoti ieguldījumi projekta ietvaros, kadastra Nr. 84010010188; 84010120192; 84010090215
- Komersanti, kas nodrošina projekta iznākuma rādītājus
- Funkcionālais savienojums
- Komersantu piebraucamie ceļi līdz atjaunotajam ceļam
- Komersanti, kas izmantos projekta ietvaros atjaunoto infrastruktūra

Nr.p.k.	Kadastra Nr.	Kadastra Apzīm.	Adrese		Zemes Platība (ha)
1	84010090150	84010090150	Lielā iela 87	SIA "PIT STOP"	0,7557
2	84010090216	84010090216	Lielā iela 87A	Saldus novada pašvaldība	0,0754
3	84010090193	84010090193	Lielā iela 83	SIA "Oposums"	0,3262
4	84010090213	84010090213	Lielā iela 85	SIA "Oposums"	0,7967
5	84010090177	84010090177	Lielā iela 77	Saldus novada pašvaldība	0,7026
6	84010090212	84010090212	Lielā iela 75A	Saldus novada pašvaldība	0,6150
7	84010090215	84010090215	Celtnieku māju ceļš	Saldus novada pašvaldība	0,0750
8	84010090214	84010090214	Lielā iela 75	Saldus novada pašvaldība	0,2450
9	84010120210	84010120210	Lielā iela 62B	SIA "Tarāns - A.M."	0,1641
10	84010120235	84010120269	Zvārdes iela 6	"Kiršu piens"	0,1200
11	84010070117	84010120192	Lielā iela	Saldus novada pašvaldība	1,0851
12	84720030079	84720030079	Noras	Gunārs Dambis Juridiskā forma patentmaksa	0,3721
13	84720030140	84720030119	Dzirnavu ielas satiksmes mezgls	Saldus novada pašvaldība	0,2386/156,452 m (Funkcionālais savienojums)
14	84010070117	84010100188	Lielā iela	Saldus novada pašvaldība	610,052 m (Funkcionālais savienojums)

2.2 Komersanti kuriem nepieciešama plānotā autoceļa pārbūve

Saldus pašvaldībā plānotais ceļa rekonstrukcijas projekts ir svarīgāks priekšnoteikums konkrētās teritorijas ekonomiskās attīstības nodrošināšanai.

2-2. Komersantu saraksts kuriem uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešama projektā plānotā autoceļa pārbūve

Nr.p.k	Adrese	Kadastra Nr.	Kadastra Apzīm.	Zemes īpašnieks	Zemes Platība (m2)	Uzņēmums	darbības veids
1	Lielā iela 77	84010090177	84010090177	Saldus novada pašvaldība	7026	66 NORTH BALTIC	Apģērbi: rūpnieciskā ražošana, šūšana, NACE2 14.1 Apģērbu ražošana, izņemot kažokādu apģērbu (Avots: zl.lv), 1413 Pārējo virsdrēbju ražošana (Avots: GP), Pārējo virsdrēbju ražošana
2	Lielā iela 62b	84010120210	84010120210	Aivars Punkstiņš	1641	SIA "Tarāns - A.M."	Auto remonts, apkope
3	Zvārdes iela 6	84010120235	84010120269	Ķiršu piens	2729	Latvijas piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība "Ķiršu piens"	Piena pārstrāde un siera ražošana (10.51, versija 2.0) (Avots: GP2015) Piena, piena produktu, olu un pārtikas tauku un eļļu vairumtirdzniecība (46.33, versija 2.0) (Avots: CSP) Piena pārstrāde un siera ražošana (10.51, versija 2.0)
4	Lielā iela 83	84010090193	84010090193	SIA "OPOSUMS"	3262	SIA "OPOSUMS"	Pakalpojumi dzīvniekiem, patversmes un viesnīcas
5	Lielā iela 87	84010090150	84010090150	SIA "PIT STOP"	7557	66 NORTH BALTIC	Apģērbi: rūpnieciskā ražošana, šūšana, NACE2 14.1 Apģērbu ražošana, izņemot kažokādu apģērbu (Avots: zl.lv), 1413 Pārējo virsdrēbju ražošana (Avots: GP), Pārējo virsdrēbju ražošana
6	Krasti	84720030093	84720030093	Saldus novada pa	4670	SIA "AUTO VITA"	Auto rezerves daļu tirdzniecība, NACE2 45.32 Automobiļu rezerves daļu un piederumu mazumtirdzniecība
7	Noras, Mežvidi	84720030079	84720030079	Aigars Dambis	3700	Gunārs Dambis (patentmaksa)	Autoatslēdznieks lauku teritorijā (apliecina interesi par projektu un ūdenpskalpojuma nepieciešamību)
8	Ganību iela 38	84010100026	84010100026	Gunta Liepiņa	1799	SIA "MEGAS"	Auto ķīmija, auto krāsas, NACE2 20.30 Krāsu, laku un līdzīgu pārklājumu, tipogrāfijas krāsu un mastikas ražošana (Avots: zl.lv), 4520 Automobiļu apkope un remonts (Avots: GP), Automobiļu rezerves daļu un piederumu mazumtirdzniecība (Avots: CSP)

Konkrētās ERAF aktivitātes mērķis ir palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamā infratruktūrā un saskaņā ar konkrētās teriorijas ekonomisko specializāciju un vietējo uzņēmēju vajadzībām. Pašvaldību projektā ir noteikti iznākuma rādītāji, kas pašvaldībai ir saistoši un šos rādītājus nodrošina komersanti kas izmantos pārbūvēto ceļa posmu. Tas pamato kāpēc IIA analīzē īpaša vērība ir pievērsta tieši šiem komersantiem un viņu saimnieciskās darbības izvērtējumam, jo

- Uzņēmumam ir nepieciešamiem pamatlīdzekļi par 7 254 063,00EUR, t.sk. savi zemesgabali, ēkas un inženierbūves krājumi, lai nodrošinātu komercdarbību.
- Gada pārskatu dati /ar izmaiņām pret iepriekšējo gadu:

	2016		2015		2014	
Apgrozījums, pieaugums, EUR	7471389	6%	7094913	4%	6825624	-2%
Peļņa, rentabilitāte, EUR	6040078	8%	242 559	3%	301627	4%
Darbinieku skaits	221		258		243	

- 2016. un 2015.g. apgrozījums uzrāda pieaugumu (par 6%), kas ir saistīts ar to, ka uzņēmums ir spējis kāpināt savas ražošanas jaudas un realizēt tirgū;
- Ilgtermiņa ieguldījumi kopā sastāda 1 203 312,00 EUR;
- Neto peļņa 2016. salīdzinājumā ar 2015.g. uzrāda gada peļņu 604 007,00 EUR apmērā salīdzinājumā ar 2015.gadu kad bija 242 559,00 EUR liela peļņa un tas liecina ka uzņēmums spēj strādāt konkurences apstākļos.
- Pašu kapitāls ir pozitīvs: 2016.g. EUR 6 692 527 pret 2015.g. EUR 5 905 092,00 un ļauj uzņēmumam turpināt savu darbību.
- Aizdevums veido tikai 125 160,00 EUR;
- Darbinieku skaits ir samazinājies no 258 darbinieka 2015.gadā uz 221 darbiniekiem 2016.gadā;
- Attīstoties komercdarbībai ir pieaudzis samaksāto nodokļu apjoms budžetā.

2-5. tabula SIA "66 North Baltic" nomaksātie nodokļi

	2016	2015	2014
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis, tūkst. EUR	187 340	188 280	185 880
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, tūkst. EUR	466 960	486 930	483 950

Secinājums:

SIA "66 North Baltic" ir pietiekams pašu kapitāls, ir savs nekustamais īpašums, pamatlīdzekļi un 2015.-2016. g. ir modernizēta ražotne un spēs attīstīt un investēt uzņēmumā.

SIA "66 North Balticzs" saskaņā ar nosacījumiem par komercsabiedrības atbilstību mazajai (sīkajai) vai vidējai komercsabiedrībai, un saskaņā ar "Lietotāja rokasgrāmata par MVU definīcijas

2.3 Projekta mērķis

Projekta "Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētas dienvidu daļā, pārbūvējot publisko infrastruktūru" mērķis ir palielināt privāto investīciju apjomu Saldus novadā, veicot ieguldījumus komercdarbības attīstībai nepieciešamajā ceļu infrastruktūrā.

Projekta realizācijas gaitā tiek iegūts projekta realizācijas iznākums, pēc tehnoloģiski pareizi izpildītiem darbiem (atbilstoši būvdarbu organizācijas projektam no objekta sagatavošanas līdz teritorijas labiekārtošanai). Rezultātā iznākums ir satiksmei, gājējiem un iedzīvotājiem kvalitatīvs, drošs ceļš, kas nodrošina visu mērķgrupu pārstāvjiem sniegto pakalpojumu kvalitāti.

2-4. Projekta iznākumi

Nr.	Projekta rezultāts	Projekta iznākums
1.	Lielās ielas (posmā no Skrundas ielas līdz Dzirnavu ielas satiksmes mezglam) Saldus pilsētā un Novadnieku pagastā brauktuves asfaltbetona seguma izbūve	Veikta ceļa seguma izbūve, kas ietver ielu apgaismojuma, ūdensvada un kanalizācijas tīklu izbūvi un lietus ūdens kanalizācijas sistēmu, kas viss kopā uzlabo braucēju drošību un pārvietošanās komfortu, uzlabo ekoloģisko stāvokli, nodrošina industriālās teritorijas un rūpniecības objektu nepārtrauktu darbību.

2.4 Projekta ieviešanas alternatīvu analīze

Pētījumā ir veikta divu alternatīvu: „bez projekta" un „ar projektu", analīze.

Alternatīva "bez projekta" ir esošā situācija, kad vienā no Saldus novada komercdarbības zonām (pie Lielās ielas un Novadnieku pagasta rūpnieciskā zona 5,5715 ha platībā) ir ceļu posms, kuru sliktā kvalitāte kavē attīstību uzņēmumiem ar šo posmu pieguļošā teritorijā, rada augstas autotransporta ekspluatācijas izmaksas, kavē biznesa attīstību (ziemas sezonā sliktā ceļa dēlā smagās mašīnas virs 24 t nevar izbraukt no industriālās zonas) un samazina uzņēmējdarbības attīstības potenciālu.

Alternatīva "ar projektu" paredz Lielās ielas (posmā no Skrundas ielas līdz Dzirnavu ielas satiksmes mezglam) Saldus pilsētā un Novadnieku pagastā pārbūvi (apgaismojums, lietus kanalizācija, ūdens vada izbūve, marķējums, satiksmes drošības aprīkojums, utt.) pārbūvi tā izmaksu apraksts ir 4 nodaļā un redzamas tabulā 4.2. Projekta investīciju izmaksas.

Alternatīvas "ar projektu" finanšu analīze ir veikta 4.2 nodaļā. Tā rāda, ka projekta finanšu atdeve ir negatīva, kas apliecina nepieciešamību pēc ES līdzfinansējuma. Tajā pat laikā, analīze rāda, ka projekts ir finansiāli ilgtspējīgs, proti, tam ir pietiekami finansējuma avoti gan investīciju, gan darbības izmaksu segšanai visos analīzes perioda gados.

5. nodaļā veiktā alternatīvas "ar projektu" ekonomiskā analīze rāda, ka tās ekonomiskā atdeve ir pozitīva. Proti, projekta ekonomiskie ieguvumi ievērojami pārsniedz tā izmaksas, norādot uz to, ka projekta īstenošana ir sabiedrībai izdevīga.

3. Finansiālie aspekti

Saldus novada domes 2017. gada budžets izstrādāts, ievērojot likumos "Par pašvaldību budžetiem", "Par pašvaldībām", "Par budžetu un finanšu vadību", "Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums", kā arī Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvos aktos paredzētās prasības. Saldus novada domes budžets sastāv no pamatbudžeta, speciālā budžeta, ziedojumu un dāvinājuma budžeta. Uz budžeta apstiprināšanas brīdi Saldus novada domes plānotie pamatbudžeta ieņēmumi 2017. gadā ir 24 573 979 eiro, kas ir par 432 370 eiro vairāk nekā 2016. gadā uz apstiprināšanas brīdi. Izdevumi 2017. gadam plānoti 27 276 090 eiro ar aizņēmumu pamatsummu apmaksu, kas ir par 351 875 eiro vairāk nekā 2016. gadā plānotajiem izdevumiem. Izdevumu pārsniegums pār ieņēmumiem tiks segts no budžeta līdzekļu atlikuma uz 2017. gada 1. janvāri, kas pamatbudžetā bija 3 002 111 eiro. Pamatbudžets ir Saldus novada domes budžeta galvenā daļa, kura ieņēmumus veido nodokļu ieņēmumi – iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis; nenodokļu ieņēmumi, kuros ietilpst ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma, valsts un pašvaldību nodevām, sodiem un sankcijām; pārējie nenodokļu ieņēmumi, kurus veido pārējie nenodokļu ieņēmumi un ieņēmumi no pašvaldības īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas; ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi un transferi, kurus veido valsts budžeta transferi un pašvaldību budžeta transferi jeb valsts mērķdotācijas, kas tiek saņemtas no atsevišķām ministrijām un paredzētas galvenokārt pedagogu darba samaksai, kā arī dažādu Eiropas Savienības fondu finansēto projektu īstenošanai

Saldus pilsētas domes budžeta ieņēmumi apkopota zemāk esošajā attēlā

Saldus novada pašvaldība ir dotācijas saņēmēja no Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda, kas 2017. gadā sastāda 3.7 miljoni eiro, jeb 15% no kopējiem budžeta ieņēmumiem. Taču, salīdzinot ar 2016. gadu, Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda dotācija ir palielinājusies par 2.32%. 2017. gadā ir jāpalielina minimālā alga no 370 uz 380 eiro.

Saskaņā ar 2015.gada 27.janvāra MK noteikumiem Nr. 42 24 "Noteikumi par kritērijiem valsts budžeta dotācijas piešķiršanai pašvaldībām Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto projektu īstenošanai" Saldus pašvaldībai ir piešķirta 25% valsts budžeta dotācija. Saldus pilsēta neatrodas finanšu stabilizācijas procesā.

- naudas plūsma alternatīvai „ar projektu" iekļauj visas naudas plūsmas pozīcijas, kas saistītas ar projekta īstenošanu;
- alternatīva „bez projekta" tiek uzskatīta par bez-investīciju alternatīvu;
- naudas plūsmas aprēķina visam projekta dzīves ciklam, kurš ilgst 20 gadus no pirmā investīciju gada (2017. – 2036. gads);
- finanšu aprēķinos norādītās investīciju izmaksas ietver pievienotās vērtības nodokli 21% apmērā, jo finansējuma saņēmējs nevar atgūt investīciju izmaksu PVN atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem nodokļu politikas jomā;
- projekta naudas plūsma sastādīta salīdzināmās cenās (bāzes gads – 2016. gads) un diskontēta ar reālo finanšu diskonta likmi – 4%.
- projekta investīciju periods ir 2018. gads un 2019 gada pirmā puse, un pilna apjoma infrastruktūras ekspluatācija tiks uzsākta 2020. gadā;
- projekta ietvaros izveidoto pamatlīdzekļu lietderīgās kalpošanas laiks:
    - ceļiem, ielai un to infrastruktūrai - 30 gadi (atbilst lineāram nolietojumam 5% gadā);
    - autoruzraudzības un būvuzraudzības izmaksas tiek pieskaitītas uzbūvēto objektu vērtībai un to nolietojums tiek pieņemts identisks - 30 gadi (atbilst lineāram nolietojumam 5% gadā).

4.2 Projekta investīciju izmaksas

Projekta ietvaros tiek paredzēta infrastruktūra:

- Lielās ielas (posmā no Skrundas ielas līdz Dzirnavu ielas satiksmes mezglam) Saldus pilsētā un Novadnieku pagastā pārbūve;
- Elektroapgādes ārējo tīklu pārbūve;
- Ūdensvada un kanalizācijas tīklu pārbūve/ pārvietošana;
- Ūdensvada un kanalizācijas tīklu būvniecība, kas pēc izbūves tiks nodota Saldus sabiedriskā pakalpojuma sniedzējam;
- Elektronisko sakaru tīklu pārbūve;
- Lietus ūdens kanalizācijas sistēmas izveide.

Projekta izmaksās, kas veidojas no ERAF, valsts dotācijas un Saldus novada domes līdzekļiem ietilpst:

- ceļu un ar to saistītās infrastruktūras pārbūve, t.sk. ielu apgaismojuma būvniecība; ūdensvada būvniecība, lietus ūdens kanalizācijas tīkla izveide;
- ar ceļu saistītās autoruzraudzības un būvuzraudzības izmaksas;
- lietus ūdens sistēmas izveides izmaksas un autoruzraudzības, būvuzraudzības izmaksas.

Ūdensvada būvniecības izmaksām ir piemēroti valsts atbalsta komercdarbībai nosacījumi, un šie līdzekļi ir nodalāmas atsevišķi no izmaksām, kam nav piemērojami valsts atbalsta nosacījumi. IIA analīzē šīs izmaksas ir atspoguļotas lapā "1.1.C Iesniedzējs", bet ne sadarbības partnera lapā, jo šīs ūdensvada būvniecības līdzfinansējuma izmaksas pilnībā segs pašvaldība no saviem līdzekļiem, un tikai pēc būvniecības beigām, kad būs saņemts ceļa kā tehniskās būves nodošanas akts, šo infrastruktūras daļu nodos šī sabiedriskā pakalpojuma sniedzējam Saldū. Projektā plānots pagarināt esošo sistēmu, lai veidotu jaunus pieslēgumus esošiem komersantiem, kur sadzīves kanalizācija K1-46m sadzīves kanalizācijas spiedvads K1SP-140m, kas veido kanalizācijas sistēmu 186 m garumā, kā arī tiks pagarināts ūdensvads Ū1-145m. Gunārs Dambis ar juridisko

4.3 Projekta ieviešanas laika grafiks

Projekta īstenošanu ir plānota 2018. gada un 2019 gada būvniecības sezonā 12 mēnešu laikā, no aprīļa līdz jūnijam

4.4 Projekta finansējuma avoti

Projekta attiecināmas izmaksas tiek plānots segt no ERAF, valsts budžeta un Saldus novada domes līdzekļiem:

- ERAF finansējums – EUR 1 769 000,00 jeb 85% no attiecināmajām izmaksām;
- valsts budžeta finansējums 25% apmērā no pašvaldības finansējuma attiecināmajām izmaksām – EUR 78 044,12 ;
- pašvaldības budžeta un Valsts Kases aizdevums 234 132,35 EUR līdzfinansējums attiecināmām izmaksām un 1 810 200,81 EUR neattiecināmām izmaksām.

Projektam piešķiramā maksimālā ERAF finansējuma aprēķins ir veikts IIA modeļa darba lapā "12. RL Investīciju n.pl.". Tas apliecina, ka projekts var pretendēt uz maksimālo KF līdzfinansējuma likmi – 85%.

Valsts budžeta finansējuma apjoms tiek noteikts automātiski atbilstoši 2016. gada pašvaldības budžeta kapacitātes rādītājam.

Saldus novada domes finansējums tiks nodrošināts ar Valsts kases ilgtermiņa aizdevumu. Plānotie aizdevuma nosacījumi:

- termiņš: 10 gadi;
- procentu likme: 1,10% (Valsts kases ilgtermiņa aizdevumiem ar termiņu no 10 līdz 20 gadiem, procentu likmes fiksēšanas periods 12 mēneši, skatīts: 26.08.2017.);
- aizdevuma pamatsummas atmaksa sākas ar projekta uzsākšanu t.i. 2018. gadā.

4.5 Darbības izmaksas un ieņēmumi

4.5.1 Darbības izmaksas

4-3. tabulā ir apkopotas projektā iekļauto ceļu un ielu ekspluatācijas un uzturēšanas (E&U) izmaksas pašlaik ("bez projekta") un pēc pārbūves ("ar projektu"), kā arī izmaksu samazinājums vai pieaugums, kas rodas projekta rezultātā.

4-3. Ielu ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksas, EUR/gadā ar PVN

Nr.	Izmaksas	Bez projekta, EUR	Ar projektu, EUR	Samazinājums (+) / pieaugums (-), EUR
1.	Ceļu uzturēšana (tīrīšana)	8425	4050	
1.1.	Ietves un veloceliņa uzturēšana		1000	
1.2.	uzstādīto ceļa satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu uzturēšana		100	
1.3.	Ierīkotā apgaismojuma izmaksas	950	430	

kamēr projektā izveidotās infrastruktūras E&U izmaksas, kā arī aizdevuma pamatsummas un procentu atmaksa tiks segta no Saldus novada domes budžeta līdzekļiem.

5.3 Standarta konversijas faktori

Preces vai pakalpojuma cena tirgū mēdz neatbilst tās patiesajām izmaksām sabiedrībai dēļ monopola apstākļiem, importa ierobežojumiem un tarifiem, subsīdijām, utt. Tādēļ ekonomiskās analīzes vajadzībām projekta izmaksas tiek pārrēķinātas no tirgus uz t.s. grāmatvedības jeb ēnu cenām.

Ēnu cenas tiek noteiktas, tirgus (finanšu analīzes) cenām piemērojot standarta konversijas faktorus (SKF). Saskaņā ar EK ieteikumiem katrā dalībvalstī ir jābūt noteiktiem vienotiem SKF, kurus izmantot infrastruktūras attīstības projektu analīzē. Latvijā vienoti SKF nav noteikti, tādēļ, ņemot vērā EK ekspertu ieteikumus[3] , šajā ziņojumā investīciju un darbības izmaksu SKF tiek pieņemts vienāds ar vienu (SKF=1,0).

5.4 Projekta ekonomiskie ieguvumi

Projekta ekonomiskie ieguvumi parāda labumu, kādu Projekta īstenošana dos sabiedrībai. Projekta ekonomiskajiem ieguvumiem ir jāpārsniedz tā izmaksas, lai Projekts būtu uzskatāmas par sabiedrībai noderīgu un, tādēļ, īstenojamu.

Analīzes gaitā ir izvērtēti divu veidu kvantitatīvie ekonomiskie ieguvumi no projekta realizācijas:

- autotransporta ekspluatācijas izmaksu samazinājums - uzlabojot seguma kvalitāti, samazinās to izmantojošo autotransporta līdzekļu ekspluatācijas izmaksas remontam, degvielai, eļļai, riepām, apkopei, utt.
- Ceļu satiksmes negadījumu izmaksu samazinājums.

Ieguvumu aprēķini par autotransporta ekspluatācijas izmaksu samazinājums ir veikti atbilstoši VAS "Latvijas Valsts ceļi" 2015. gadā izstrādātajiem metodiskajiem norādījumiem autoceļu projektu izdevumu/ieguvumu ekonomiskai novērtēšanai (turpmāk - LVC metodika).

5.4.1 Autotransporta ekspluatācijas izmaksu samazinājums

Lai veiktu aprēķinus ir izstrādāts iegūti dati par c Lielās ielas (posmā no Skrundas ielas līdz Dzirnavu ielas satiksmes mezglam) Saldus pilsētā un Novadnieku pagastā esošo komersantu transporta līdzekļiem.

Projekta ietvaros ir plānota pašvaldības Lielās ielas seguma pārbūve no sliktā stāvoklī esoša asfaltbetona seguma uz teicamas kvalitātes asfaltbetona segumu. Uzlabojot pašvaldības Lielās ielas segumu (posmā no Skrundas ielas līdz Dzirnavu ielas satiksmes mezglam) Saldus pilsētā un Novadnieku pagastā samazināsies autotransportu nolietojums un attiecīgi samazināsies autotransporta ekspluatācijas izmaksas. Galvenie faktori, kas ietekmē kopējo šo ieguvumu apjomu ir:

- satiksmes intensitāte konkrētajā ielā, izdalot sīkāk pa auto transporta veidiem:

Transporta līdzekļu veids
V – vieglās automašīnas
kravas automobiļi, faktiskā masa <3,5 t

[3] Gadījumos, kad valstī nav noteikti vienoti SKF, EK eksperti iesaka piemērot SKF likmi 1, proti, ignorēt konversijas faktorus un ekonomiskajā analīzē izmantot tirgus cenas.

Autotransporta ekspluatācijas izmaksu samazinājums uz Lielās ielas, EUR/gadā

Transporta līdzekļu veids	Intensitāte diennaktī	Ceļa garums, km	Ekspluatācijas izmaksu uz 1km ietaupījums, EUR/km	365 dienas gadā	Autotransporta ekspluatācijas izmaksu samazinājums, EUR/gadā
V – vieglās automašīnas	3026	1,445	0,041	365	**65435,51**
kravas automobiļi, faktiskā masa <3,5 t	331	1,445	0,055	365	**9601,77**
kravas automobiļi, faktiskā masa 3,5-10 t	232	1,445	0,096	365	**11746,81**
kravas automobiļi, faktiskā masa 10-24 t	99	1,445	0,134	365	**6996,82**
kravas automobiļi, faktiskā masa > 24 t	0	1,445	0,164	365	**0,00**
autobusi	446	1,445	0,098	365	**23052,69**
				Kopā:	**116833,60**

Autotransporta ekspluatācijas izmaksu samazinājums gadā tiek aprēķināts šādi: konkrētā auto transporta veida intensitāte diennaktī x pārbūvējamā ceļa garums x ekspluatācijas izmaksas uz 1km samazinājums x 365 dienas.

Kopējie ekonomiskie ieguvumi no autotransporta ekspluatācijas izmaksu samazināšanās uz Lielās ielas (posmā no Skrundas ielas līdz Dzirnavu ielas satiksmes mezglam) Saldus pilsētā un Novadnieku pagastā ir **EUR 116 833,60 gadā**.

5.4.2 Ieguvumi no ceļu satiksmes negadījumu izmaksu samazinājums

Uzlabojot pašvaldības Lielās ielas segumu (posmā no Skrundas ielas līdz Dzirnavu ielas satiksmes mezglam) Saldus pilsētā un Novadnieku pagastā samazināsies ceļu satiksmes negadījumu (CSNg) risks un skaits. Tiešajās CSNg izmaksās ietilpst auto transpoprta līdzekļu bojājumi, cita veida īpašuma bojājumi, CSNg cietušo personu gadījumā ārstēšanās izdevumi slimnīcā, operāciju izdevumi, rehabilitācijas izdevumi, medikamentu izdevumi, administratīvās izmaksas, kas saistītas ar policijas, glābēju un ātrās medicīniskās palīdzības izsaukumiem. Netiešajās CSNg izmaksās ietilpst smagi cietušo plānoto, bet nesaražoto preču (pakalpojumu)

Viegli ievainoto CSNg izmaksas aprēķina pēc formulas: Pamb x Damb x ia

kur:

Pamb – viegli ievainoto skaits, kuri ārstējušies ambulatori;

Damb – dienu skaits, kas nepieciešams ambulatorai ārstēšanai;

Ia - ambulatorās ārstēšanas izmaksas (EUR)

Viegli ievainoto CSNg izmaksas = 1 x 5 x 15.91 =79,55 euro/gadā

Zaudēto un bojāto mantu CSNg izmaksas noteiktas ņemot vērā vidējos apdrošinātāju kompensētos zaudējumus, pie nelieliem transporta līdzekļu bojājumiem, kas sastāda 3000 euro.

Lai aprēķinātu netiešās CSNg izmaksas, kurās ietilpst smagi cietušo nosacīti nesaražotais, bet plānotais preču (pakalpojumu) daudzums novērtēts monetri, aprēķinos tiks izmantota vidējā darba alga Saldus novadā 2015. gadā.

Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa Saldus novadā 2015. gadā (euro)

Sektoru veids	Darba alga (EUR)
Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50	468
Sabiedriskajā sektorā	434
vispārējās valdības sektorā	429
pašvaldību struktūrās	433
privātā sektora komersanti ar nodarbināto skaitu >=50	508

Vidējā darba alga sektoros sastāda 454,40 EUR/mēnesī. Gadā tas sastāda 5452,80 EUR.

Pašvaldības Lielās ielas (posmā no Skrundas ielas līdz Dzirnavu ielas satiksmes mezglam) pārbūves rezultātā, pieaugs drošības līmenis un samazināsies CSNg skaits teritorijā, radot ekonomiskos ieguvumus sabiedrībai.

Kopējie ekonomiskie ieguvumi veicot Lielās ielas pārbūvi un samazinot CSNg skaitu 2015.gadā sastāda 9300+79,55+5452,80 =14832,35 **EUR / gadā.** Pieņemot situāciju kad Lielā ielā atrodas daudz strādājošu uzņēmumu, kur cilvēki uz darbu dodas ar kājām un izmanto velosipēdu, tad risks ka slikts ceļš var izraisīt avārijas pieaug. Lielās ielas gadījumā tiek pieņemts, ka ja netiks īstenota ceļa rekonstrukcija, tad ceļu negadījumu skaits palielināsies divas reizes sākot ar 2020.gadu, jo tas ir laiks kad SIA "66 North Baltic" plāno radīt jaunas darba vietas un attīstīt savu biznesu, kā arī pastāv negadījumu risks ar bojā gājušiem .

Zaudējumi ko rada ja ir gājis bojā cilvēks

Ceļu satiksmes drošības uzlabošanas pasākumu efektivitātes novērtēšanai izmanto izmaksu ieguvumu analīzi, t.i. tiek novērtēts, kādi rezultāti iegūti, veicot satiksmes uzlabošanas pasākumus, kuru realizēšanā nepieciešams ieguldīt zināmu finansējumu. Parasti novērtēšanā izmanto izmaksu efektivitātes koeficientu [Road Safety and Environmental Benefit-Cost and Cost-Effectiveness Analysis for Use in Decision-Making. Examples of assessed road safety measures – a short handbook. Funded by the European Commission, 2005, 81p.] , kura noteikšanā nepieciešams zināt ieguvumus no pasākuma realizācijas, t.i. jāzin kādas ir viena CSNg un viena dažādu smaguma pakāpju cietušā vidējās izmaksas. Šim nolūkam 1995. gadā CSDD sadarbībā ar RTU izstrādāja **"Ceļu satiksmes negadījumu rezultātā valstij radīto tautsaimniecības zaudējumu aprēķina metodiku".**

Kopējās izmaksas (skat. grafiku) veido tiešie un netiešie zaudējumi.

2014. gadā Ceļu policijā reģistrēto ceļu satiksmes negadījumu un cietušo skaits

NOVADS, PILSĒTA, PAGASTS	CSNg (kopā)	CSNg ar cietušajiem	Gājuši bojā	Ievainoti	T.sk. smagi ievainoti
Kopā valstī	**16915**	**3728**	**212**	**4603**	**434**
Saldus novads, Novadnieku pagasts	3	1	0	4	4
Saldus novads, Saldus	75	13	0	14	2
Saldus novads, Saldus pagasts	5	3	1	5	1

2015. gadā Ceļu policijā reģistrēto ceļu satiksmes negadījumu un cietušo skaits

NOVADS, PILSĒTA, PAGASTS	CSNg (kopā)	CSNg ar cietušajiem	Gājuši bojā	Ievainoti	T.sk. smagi ievainoti
Kopā	**17715**	**3692**	**188**	**4566**	**479**
Saldus novads, Novadnieku pagasts	9	6	1	6	3
Saldus novads, Saldus	69	11	0	14	3
Saldus novads, Saldus pagasts	7	0	0	0	0

2016. gadā Valsts policijā reģistrēto ceļu satiksmes negadījumu un cietušo skaits

NOVADS, PILSĒTA, PAGASTS	CSNg (kopā)	CSNg ar cietušajiem	Gājuši bojā	Ievainoti	T.sk. smagi ievainoti
Kopā valstī	**19527**	**3792**	**158**	**4648**	**525**
Saldus novads, Novadnieku pagasts	8	3	0	3	0
Saldus novads, Saldus	78	6	0	6	1
Saldus novads, Saldus pagasts	7	1	0	1	1

Lai varētu tautsaimniecības zaudējumu aprēķināšanas metodi izmantot nosakot konkrētu ceļu satiksmes drošības pasākumu lietderību kādā ceļa posmā, novērtēti zaudējumi, ko vidēji rada viens CSNg, viens bojā gājušais un ievainotais (skat. tabulu zemāk).

Nr.	Galvenie rādītāji	Vērtības
2.	Ekonomiskā ienesīguma norma (ERR)	22,49%
3.	Ieguvumu un izmaksu attiecība (B/C)	3,28

Projekta ekonomiskās atdeves rādītāji ir pozitīvi:

- ENPV rādītājs ir lielāks par nulli;
- ERR rādītājs pārsniedz analīzē izmantoto sociālo diskonta likmi (5,0%);
- B/C rādītājs ir lielāks par vienu,

tātad **Projekta ekonomiskie ieguvumi pārsniedz tā izmaksas un Projekta īstenošana ir sabiedrībai izdevīga**.

6-1. tabula. Galvenie riski, kas saistīti ar projekta uzsākšanu, ieviešanu, objektu ekspluatāciju un uzturēšanu

N.p.k.	Risks	Riska apraksts	Riska ietekme (augsta, vidēja, zema)	Iestāšanās varbūtība (augsta, vidēja, zema)	Riska novēršanas/mazināšanas pasākumi
1. Finanšu riski:					
1.1.	Piesaistītā ES finansējuma neapgūšana pilnā apmērā	ES līdzfinansējuma pilnas summas nesaņemšana (finansējuma attiecināmo izmaksu novērtēšana kā neattiecināmas)	Zema	Zema	Saldus novada domei saskaņā ar PIL, uz IIA izstrādes brīdi nav atrasti būvnieki kā arī autoruzraudzības un būvuzraudzības eksperti. Projekta īstenošanas gaitā tiks veikta stingra līgumu izpildes uzraudzība un izmaksu atbilstība no projekta vadības grupas puses. Projekts tiks īstenots atbilstoši projekta iesniegumam, noslēgtajam līgumam ar atbildīgo iestādi un citiem ar projekta ieviešanu saistītiem normatīviem aktiem. Gadījumā, ja iestāsies risks, situācija tiks izvērtēta projekta vadības un uzraudzības grupā, ar mērķi noskaidrot cēloni, kā arī samazināt turpmāku riska iestāšanās varbūtību.
2. Īstenošanas riski:					
2.1.	Neatbilstoša būvdarbu un pakalpojumu kvalitāte	Piegādātāji sniedz prasībām neatbilstošas kvalitātes pakalpojumus; būvuzraudzības vai autoruzraudzības ietvaros tiek konstatēti trūkumi, atkāpes no būvprojekta u.c. pārkāpumi	Zema	Zema	Būvnieku atlasē Saldus novada dome ir ietvērusi prasību veikto darbu kvalitāte, pieredze līdzīgu pasūtījumu īstenošanā un tas ir devis iespēju pārliecināties par izpildītāja spējām. Līgumā tiks iekļautas kvalitātes garantijas prasības. Tāpat no domes puses būs autoruzraugs un būvuzraugs, kas ziņos būvvaldei par būvniecības jomu reglamentējošo normatīvo tiesību aktu neievērošanu konkrētajā būvlaukumā.
3. Rezultātu un uzraudzības rādītāju sasniegšanas riski:					

7. Pielikumi

Izmaksu un ieguvumu analīzes veidlapa (xx lapas)